

Til lovforslag nr. L 31

Folketinget 2017-18

Betænkning afgivet af Retsudvalget den XX. december 2017

5. udkast

til

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af straffeloven, lov om forældelse af fordringer, lov om erstatningsansvar og lov om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser.

(Ophævelse af forældelsesfrister for gerningsmandens strafansvar i sager om seksuelt misbrug af børn og for erstatningskrav mod forvaltningsmyndigheder for svigt i sager om overgreb mod børn, forhøjelse af niveauet for tortgodtgørelse for seksuelle krænkelse samt ophævelse af 72-timersreglen i sager om voldtægt, incest og seksuelt misbrug af børn m.v.)

[af justitsministeren (Søren Pape Poulsen)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 7 ændringsforslag til lovforslaget. Socialdemokratiets medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 1, 5 og 6, justitsministeren har stillet ændringsforslag nr. 2, Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 3 og 4, og Dansk Folkeparti og Enhedslistens medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 7.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 4. oktober 2017 og var til 1. behandling den 24. oktober 2017. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Retsudvalget.

Dispensation fra Folketingets forretningsorden

[Udvalget] indstiller, at der dispenseres fra bestemmelsen i Folketingets forretningsorden § 13, stk. 1, således at 3. behandling kan finde sted tidligere end 2 dage efter 2. behandling.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i [5] møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og justitsministeren sendte den 13. juni 2017 dette udkast til udvalget, jf. REU alm. del – bilag 304 (folketingsåret 2016-17). Den 4. oktober 2017 sendte justitsmi-

nisteren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 13 spørgsmål til justitsministeren til skriftlig besvarelse, [som denne har besvaret.]

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

◇

Dansk Folkeparti medlemmer af udvalget støtter lovforslaget og har endvidere stillet 2 ændringsforslag til lovforslaget. Det ene forslag har til hensigt at fjerne forældelsesfristen for vold mod børn, da Dansk Folkeparti finder, at de rigtige forældelsesfrister, der i dag er på området, kan være en klar barriere imod at borgere, der som børn har været udsat for vold, får mulighed for oprejsning senere i livet.

Dansk Folkeparti bemærker, at ministeren i besvarelsen af spørgsmål 1, ikke ønsker at støtte ændringsforslaget, men dog åbner op for en senere revision af reglerne og ser positivt på at »se nærmere på forældelsesfristen i sager om vold mod børn«.

Dansk Folkeparti er ligeledes medforslagsstiller af et ændringsforslag, der har til hensigt at fjerne forældelsesfristerne for erstatnings- og godtgørelseskrav mod forvaltningsmyndigheder med tilbagevirkende kraft, så det – såfremt ændringsforslaget eller et lignende ændringsforslag vedtages – sikres, at borgere, der som børn har været udsat for et svigt grundet forvaltningsmyndigheder har mulighed for at opnå erstatning.

4. Ændringsforslag

Ændringsforslag

Af et *mindretal* (S), tiltrådt af <>:

Til titlen

1) I undertitlen ændres: »samt ophævelse af 72-timersreglen i sager om voldtægt, incest og seksuelt misbrug af børn m.v.« til: indsættes: », ophævelse af 72-timersreglen i sager om voldtægt, incest og seksuelt misbrug af børn samt oprettelse af et nævn til behandling af sager om visse forældede forbedringer på erstatning eller godtgørelse mod forvaltningsmyndigheder m.v.«

[Præcisering af lovforslagets undertitel som følge af forslaget om oprettelse af et domstolslignende nævn]

Til § 1

Af *justitsministeren*, tiltrådt af <>:

2) Efter nr. 1 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 93, stk 4, der bliver stk. 3, ændres »stk. 1-3« til: »stk. 1 og 2«.

[Konsekvensændring som følge af den foreslåede ændring i § 1, nr. 1]

Af et *mindretal* (DF), tiltrådt af <>:

3) I det under nr. 2 foreslåede § 93 b, stk. 2, ændres »§ 226 eller § 227, stk. 1,« til: »§ 226, § 227, stk.1, eller §§ 244-246,«.

[Ophævelse af forældelsesfristen for gerningsmandens strafansvar i sager om vold mod børn]

4) Nr. 3 affattes således:

»3. I § 94, stk. 4, udgår »§§ 210 og 216-224, § 225, jf. §§ 216-224, § 226, § 227, stk. 1, § 245 a, § 246, jf. § 245 a,«, og 2. pkt. ophæves.«

[Konsekvensændring som følge af ophævelsen af forældelsesfristen for gerningsmandens strafansvar i sager om vold mod børn]

Af et *mindretal* (S), tiltrådt af <>:

Til § 2

5) Efter nr. 1 indsættes som 2. pkt.:

»2. Efter § 25 indsættes som nyt kapitel:

»Kapitel 7a

Nævn til vurdering af sager om visse forældede fordringer på erstatning eller godtgørelse mod forvaltningsmyndigheder

§ 25 a. Justitsministeren nedsætter efter forhandling med børne- og socialministeren et nævn, der skal vurdere, om der er tilstrækkeligt og fyldestgørende grundlag for at indbringe sager om visse forældede fordringer på erstatning eller godtgørelse mod forvaltningsmyndigheder for domstolene, jf. § 25 b.

Stk. 2. Nævnet består af en formand og næstformænd (formandskabet) og andre medlemmer. Nævnets medlemmer er uafhængige og kan ikke modtage eller søge instruktion fra den beskikkende eller indstillende organisation. Retsplejelovens §§ 49-50 finder tilsvarende anvendelse med hensyn til nævnets medlemmer.

Stk. 3. Nævnets formand og næstformændene skal være dommere. De andre medlemmer skal være henholdsvis advokater med speciale i erstatningsret og repræsentanter fra Børns Vilkår. Nævnets formand vælges af nævnets formandskab.

Stk. 4. Nævnets medlemmer beskikkes af nævnets formandskab. Advokaterne beskikkes efter indstilling fra Advokatrådet, og de øvrige medlemmer beskikkes efter indstilling fra Børns Vilkår.

Stk. 5. Nævnets medlemmer og stedfortrædere for disse, der beskikkes efter samme regler, beskikkes for en periode på 4 år. Et medlem har ret til genbeskikkelse for en periode på yderligere 4 år. Nævnets formand har ud over retten til genbeskikkelse nævnt i 2. pkt. ret til genbeskikkelse for en periode på yderligere 4 år. Herudover kan genbeskikkelse ikke finde sted.

Stk. 6. Nævnets medlemmer kan kun afsættes ved dom. Et medlem udtræder, når betingelserne for medlemmets beskikkelse ikke længere er opfyldt.

§ 25 b. Nævnet udarbejder en vejledende udtalelse om, hvorvidt der er tilstrækkeligt og fyldestgørende grundlag for, at en sag om fordringer på erstatning eller godtgørelse, som udspringer af, at en forvaltningsmyndighed, jf. forvaltningslovens § 1, stk. 1 og 2, har tilsidesat lovbestemte forpligtelser over for en person under 18 år i forbindelse med overgreb begået over for denne, der var forældet den 1. januar 2018, indbringes for domstolene.

Stk. 2. Ved nævnets behandling af en sag medvirker formanden eller en næstformand, en advokat med speciale i erstatningsret og en repræsentant fra Børns Vilkår.

Stk. 3. Justitsministeren fastsætter efter forhandling med børne- og socialministeren nærmere regler om nævnets virksomhed og nævnets forretningsorden.«

[Regler om oprettelse af et nævn til vurdering af visse forældede sager om fordringer på erstatning eller godtgørelse mod forvaltningsmyndigheder]

Til § 5

6) I stk. 1 indsættes efter 1. pkt. som nyt punktum:

»Dog fastsætter justitsministeren efter forhandling med børne- og socialministeren tidspunktet for ikrafttræden af § 2, nr. 2.«

[Udskudt ikrafttræden for bestemmelser om oprettelse af et nævn til vurdering af visse forældede sager]

Af et *mindretal* (DF og EL), tiltrådt af <>:

7) I stk. 3 ændres »stiftet« til: »forældet«, og », medmindre forældelse efter de hidtil gældende regler er indtrådt før lovens ikrafttræden« udgår.

[Ophævelse af forældelsesfristen med tilbagevirkende kraft i sager om erstatnings- og godtgørelseskrav mod forvaltningsmyndigheder]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Den foreslåede ændring er en konsekvensrettelse som følge af ændringsforslaget om oprettelse af det foreslåede nævn, idet der er tale om en større indholdsmæssig ændring af lovforslaget, som bør fremgå af undertitlen.

Til nr. 2

Den foreslåede ændring er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 1, der ophæver det gældende § 93, stk. 3, hvorefter stk. 4 bliver stk. 3. Det gældende stk. 4 henviser til stk. 1-3 og skal efter ophævelsen af stk. 3 alene henviser til stk. 1 og 2.

Til nr. 3

Lovforslagets § 1, nr. 2, har til formål at ophæve forældelsesfristen for gerningsmandens strafansvar i sager om seksuelt misbrug af børn. Med den foreslåede ændring ophæves forældelsesfristen for gerningsmandens strafansvar tillige i sager om vold begået mod børn. Den foreslåede ændring indebærer således, at der ikke indtræder forældelse, når en lovovertrædelse, som er omfattet af § 244 om simpel vold, § 245 om grov vold, § 245 a om kvindelig omskæring og § 246 om vold med døden til følge, begås over for en person under 18 år.

Til nr. 4

Den foreslåede ændring er en konsekvens af ophævelsen af forældelsesfristen for gerningsmandens strafansvar i sager om seksuelt misbrug af børn og sager om vold begået mod børn. Med forslaget udgår de dele af § 94, stk. 4, der ikke længere finder anvendelse, som følge af ophævelsen af forældelsesfristen.

Til nr. 5

Den foreslåede ændring har til formål at oprette et domstolslignende nævn, der skal vurdere, om der er tilstrække-

ligt og fyldestgørende grundlag for at indbringe sager om fordringer på erstatning eller godtgørelse, som udspringer af, at en forvaltningsmyndighed, jf. forvaltningslovens § 1, stk. 1 og 2, har tilsidesat lovbestemte forpligtelser over for en person under 18 år i forbindelse med overgreb begået over for denne, der var forældet den 1. januar 2018, for domstolene.

Med de foreslåede bestemmelser sikres det, at der oprettes et nævn, der kan udarbejde en vejledende udtalelse om, hvorvidt der er tilstrækkeligt og fyldestgørende grundlag for, at en sag om en fordring på erstatning og godtgørelse mod forvaltningsmyndighed, der var forældet på tidspunktet for lovens ikrafttræden, indbringes for domstolene. Nævnets udtalelse afskærer ikke parterne fra at indbringe sagen for domstolene. Bestemmelserne sikrer endvidere, at nævnet kommer til at bestå af en dommer, en advokat med speciale i erstatningsret og en repræsentant fra Børns Vilkår. Endvidere indebærer de foreslåede bestemmelser, at justitsministeren efter forhandling med børne- og socialministeren kan fastsætte nærmere regler om nævnet, herunder regler om udnævnelse af medlemmer, sagernes oplysning, sekretariatsbi-stand m.v..

Til nr. 6

Det følger af lovforslagets § 5, stk. 1, at loven træder i kraft den 1. januar 2018. Den foreslåede ændring har til formål at muliggøre en senere ikrafttræden af bestemmelserne om oprettelse af det foreslåede nævn. Bestemmelsen skal sikre, at de nærmere regler for nævnets virksomhed, som skal fastsættes ved bekendtgørelse og i nævnets forretningsorden, kan blive udarbejdet forud for, at nævnet etableres.

Til nr. 7

Det følger af lovforslagets § 5, stk. 1, at loven træder i kraft den 1. januar 2018. Efter bestemmelsens stk. 3 finder ophævelsen af forældelsesfristen for erstatnings- og godtgørelseskrav mod forvaltningsmyndigheder også anvendelse på fordringer, der er stiftet før lovens ikrafttræden, medmindre disse er forældede efter de hidtil gældende regler. Den foreslåede ændring indebærer, at ophævelsen af forældelsesfristen tillægges tilbagevirkende kraft. Det betyder, at ethvert krav på erstatning eller godtgørelse mod en forvaltningsmyndighed kan indbringes for domstolene, uanset hvornår kravet er opstået. Dette gælder også krav, der allerede er forældede på tidspunktet for lovens ikrafttræden.

Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

Peter Skaarup (DF) fmd. Peter Kofod Poulsen (DF) Susanne Eilersen (DF) Hans Kristian Skibby (DF)

Dorthe Ullemose (DF) Lise Bech (DF) Preben Bang Henriksen (V) Jan E. Jørgensen (V) Britt Bager (V) Mads Fuglede (V)

Carl Holst (V) Michael Aastrup Jensen (V) Henrik Dahl (LA) Christina Egelund (LA) Naser Khader (KF)

Simon Kollerup (S) Lars Aslan Rasmussen (S) Mette Reissmann (S) Mogens Jensen (S) nfm. Rasmus Prehn (S)

Trine Bramsen (S) Kaare Dybvad (S) Rune Lund (EL) Søren Søndergaard (EL) Josephine Fock (ALT)

Sofie Carsten Nielsen (RV) Zenia Stampe (RV) Carl Valentin (SF) Aaja Chemnitz Larsen (IA)

Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	46	Socialistisk Folkeparti (SF)	7
Dansk Folkeparti (DF)	37	Det Konservative Folkeparti (KF)	6
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	34	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Enhedslisten (EL)	14	Tjóðveldi (T)	1
Liberal Alliance (LA)	13	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Alternativet (ALT)	10	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	1
Radikale Venstre (RV)	8		

Oversigt over bilag vedrørende L 31

Bilagsnr.	Titel
1	Høringsoversigt og høringssvar, fra justitsministeren.
2	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
3	Fastsat tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
4	Ændringsforslag, fra justitsministeren
5	1. udkast til betænkning
6	2. udkast til betænkning
7	Henvendelse til justitsministeren af 1/12-17 fra KL
8	3. udkast til betænkning
9	4. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 31

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om de foreslåede ophævelser af forældelsesfristerne for gerningsmandens strafansvar og for erstatnings- og godtgørelseskrav mod forvaltningsmyndigheder også omfatter sager om vold mod børn, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om den foreslåede ophævelse af forældelsesfristen for erstatningskrav og godtgørelseskrav mod forvaltningsmyndigheder, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om Folketinget så ved lovgivning med tilbagevirkende kraft kan »genoplive fordringen«, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om, hvornår regeringen har planer om at fremsætte lovforslag, som det, der nævnes på side 4 i svar på spørgsmål 1, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om, hvordan de omtalte afgrænsninger kunne tænkes at se ud, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om, ministeren kan definere »visse sager om vold mod børn« nærmere, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
7	Spm. om ministerens kommentar til henvendelsen af 1/12-17 fra KL, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
8	Spm. om ministeren vil yde teknisk bistand til et ændringsforslag, der indebærer, at den foreslåede ophævelse af forældelsesfristen for erstatningskrav og godtgørelseskrav mod forvaltningsmyndigheder, får tilbagevirkende kraft, og at der oprettes et uafhængigt domstolslignende nævn, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
9	Spm. om teknisk bistand til udarbejdelse af et ændringsforslag, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
10	Spm. om ministeren i forlængelse af svar på spørgsmål 3, hvor ministeren anfører, at ekspropriationsbetragtninger er relevante, men at de ikke kan anvendes overfor kommuner (6. afsnit), vil uddybe denne betragtning, til justitsministeren, [og ministerens svar herpå]

- 11 Spm. om ministeren i forlængelse af svar på spørgsmål 3 vil oplyse, om denne besvarelse baserer sig på hovedværket på området, nemlig Michael Hansen Jensens disputats fra 2006 »Beskyttelse af juridiske personer efter grundlovens § 73«, til justitsministeren, [og ministerens svar herpå]
- 12 Spm. om ministeren vil yde teknisk bistand til et ændringsforslag, der indebærer, at den foreslåede ophævelse af forældelsesfristen for erstatningskrav og godtgørelseskrav mod forvaltningsmyndigheder, får tilbagevirkende kraft, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 13 Spm. om ministeren mener, at der er den fornødne identitet mellem det oprindelige hovedforslag og ændringsforslaget (vedrørende ophævelse af den civilretslige forældelsesfrist overfor kommuner), til justitsministeren, og ministerens svar herpå